

Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi J10095 HATTU - Hankkeesta tuotteeksi
Hankekoodi J10095 HATTU - Hankkeesta tuotteeksi
Tuen saajan nimi Jyväskylän yliopisto

Tiivistelmä

Hankkeen tavoitteena oli kehittää avoin ja käytännössä testattu toimintamalli, joka tukee TKI-hankkeissa syntyneiden Proof-of-Concept (PoC) -tasoisten digitaalisten tuotteiden etenemistä kohti kaupallistamista ja jatkojalostusta. Tavoitteena oli tunnistaa ja jäsentää PoC-vaiheen jälkeiset kriittiset osa-alueet, kuten tekninen kehitys, markkinointi, rahoitus ja immateriaalioikeudet, sekä parantaa TKI-hankkeiden tuloksellisuutta erityisesti Keski-Pohjanmaan alueella. Tavoitteisiin sisältyi toimintamallin pilotointi, palautteeseen perustuva viimeistely MVP (Minimum Viable Product) -tasolle sekä mallin juurruttaminen osaksi tulevia hankkeita. Lisäksi tavoitteena oli hankkeen jatkoajalla vahvistaa mallia integroimalla siihen tekoälyä, joka tukisi käyttäjiä lisäarvoa tuottavilla ehdotuksilla ja lisäinformaatiolla.

Hanke toteutettiin viidessä työpaketissa, jotka kattoivat kartoitus- ja kehitysvaiheen, toimintamallin prototyypin rakentamisen, pilotoinnin, viimeistelyn sekä viestinnän ja hallinnon. Alkuvaiheessa kartoitettiin PoC:n jälkeisiä kehityspolkuja kirjallisuuteen ja asiantuntijahaastatteluihin perustuen, minkä pohjalta rakennettiin ja testattiin toimintamallin prototyyppi. Mallia pilotoitiin kahdella TKI-organisaation hanketoiminnassa syntyneellä PoC-tuotteella. Havaittuja tuotteistamisen osa-alueita yhteiskehitettiin yritysten kanssa keräämällä heiltä palautetta osa-alueisiin ja niihin liittyviin ohjeistuksiin liittyen. Saatua palautetta hyödynnettiin iteratiivisessa kehityksessä, ja toimintamalli viimeisteltiin MVP-tasolle. Toimintamalliin integroitiin lisäksi hankkeen jatkoajalla tekoälyratkaisuja, joka parantavat työkalun käytettävyyttä tarjoamalla käyttäjälle asiantuntevia ohjeita ja suosituksia PoC-tuotteiden kaupallistamisen edistämiseen.

Hanke toteutti varsinaisen substanssiin liittyvän toiminnan lisäksi aktiivista tiedottamista mm. aamukahvitapahtumien, esittelyvideoiden, www-uutisten ja sosiaalisen median julkaisujen muodossa. Hankkeeseen osallistui toteuttajan lisäksi kuusi organisaatiota, joista viisi yritystä ja yksi TKI-organisaatio.

Hanke edisti erinomaisesti alueellista yhteistyötä yliopistokeskuksen, Centria ammattikorkeakoulun ja KOSEKin, sekä paikallisten yritysten välillä.

Hanke saavutti asetetut tavoitteet ja tuloksena syntyi avoin ja konkreettinen verkkopohjainen työkalu (<https://hattu.cinetcampus.fi/>), joka on otettu osaksi toteuttajaorganisaation tulevia hankkeita ja joka vahvistaa alueellista TKI-toimintaa sekä yritysten edellytyksiä kehittää digitaalisia innovaatioita. Saatujen palautteiden perusteella malli tukee tehokkaasti ideoiden kaupallistamista ja selkeyttää TKI-hankkeiden jatkopolkuja. Tekoälyintegraatio lisäsi merkittävästi mallin arvoa ja käytettävyyttä, ylittäen alkuperäiset tavoitteet.

The goal of the project was to develop an open and tested model that supports the progression of Proof-of-Concept (PoC)-level digital products developed in R&D projects toward commercialization and further refinement. The goal was to identify and structure critical areas following the PoC phase, such as technical development, marketing, financing, and intellectual property rights, as well as to improve the effectiveness of RDI projects, particularly in the Central Ostrobothnia region. The objectives included piloting the model, refining it to the MVP level based on feedback, and embedding the model into future projects. Additionally, the goal was to strengthen the model by integrating artificial intelligence that would support users with automated guidance and value-adding suggestions.

The project was carried out in five work packages covering the mapping and development phase, the construction of a prototype operating model, piloting, finalization, and communication and administration. In the initial phase, post-PoC development paths were mapped based on literature and expert interviews, which served as the foundation for building and testing the prototype of the operating model. The model was piloted with a total of five PoC products, two of which originated from RDI projects and three from regional companies. The feedback received was utilized in iterative development, and the operating model was refined to the MVP level. An AI-powered add-on was integrated into the operating model to enhance the tool's usability by providing users with expert guidance and recommendations to facilitate the commercialization of PoC products.

In addition to its core substantive activities, the project carried out active communications through, among other things, morning coffee events, presentation videos, website news items, and social media posts. In addition to the implementing organization, six organizations participated in the project: five companies and one RDI organization. The project excellently promoted regional cooperation between the university consortium, Centria University of Applied Sciences, KOSEK, and local companies.

The project achieved its set objectives and resulted in an open and practical web-based tool (<https://hattu.cinetcampus.fi/>), which has been incorporated into the implementing organization's future projects and which strengthens regional RDI activities as well as companies' capacity to develop digital innovations. Based on the feedback received, the model effectively supports the commercialization of ideas and clarifies the next steps for RDI projects. The integration of artificial intelligence significantly increased the model's value and usability, exceeding the original goals.

Missä hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja tuotokset ovat julkisesti saatavilla?

Hankkeelle tehtiin www-sivut (<https://cinetcampus.fi/hankkeet/hattu/>), jonne on kerätty hankkeen materiaalit. Sivustolta löytyvät niin hankkeen uutiset, raportit, kuin videotkin.

Materiaaleina sivustolla on

- Linkki HATTU-sovellukseen
- Hankkeen esittelyvideo
- HATTU-sovelluksen ohjevideo
- Dokumentti: "Proof-of-Conceptin jälkeisten osa-alueiden kartoitus"
- Julkisten AamukaffiT tilaisuuksien materiaalit ja videot
- Uutiset

Hankkeen työ konkretisoitui TKI-aihioiden tuotteistamista helpottavaan HATTU-työkaluun, joka löytyy julkisesti osoitteesta <https://hattu.cinetcampus.fi/>

Sekä hankkeen www-sivut, että HATTU-työkalu jäävät avoimena elämään hankkeen päättymisen jälkeen.

Saavutettiin hankesuunnitelmassa esitetty kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Tilaisuuksista saadun suullisen palautteen perusteella HATTU-hanke ja etenkin kehitetty www-pohjainen työkalu on koettu varsin hyödyllisenä. Samanlaista palautetta on saatu myös ohjausryhmältä ja yhteiskehittämiseen osallistuneilta yrityksiltä. Toimintamallin ideaa on pidetty laajasti erittäin ajankohtaisena ja relevanttina alueen digitaalisten innovaatioiden kehittämisen näkökulmasta. Haasteet liittyen TKI-tulosten kaupallistamiseen ovat monille tuttuja. Yleisesti voidaan todeta, että saatu palaute korosti mallin potentiaalia parantaa TKI-hankkeiden tuotoksia, mutta sisälsi myös rakentavia kehitysehdotuksia, jotka otettiin huomioon iteratiivisessa kehityksessä.

Palautetta kerättiin myös toteuttajan omien tekemien katselmointien avulla. TKI-toimijat testasivat kehitettyä www-pohjaista mallin implementaatiota ja antoivat siitä palautteen. Tässä sisäisessä testauksessa havaittiin tarve jäsentää kohtia selkeämmin, minkä seurauksena esimerkiksi "Suojaus ja Sääntely" -osio uudistettiin.

Yritysten edustajilta tuli konkreettisia huomioita, kuten johtavalta kokkolalaiselta yritykseltä palaute navigaation parantamisesta ja selkeydestä (esim. mitkä kohdat on jo täytetty ja mihin seuraavaksi siirrytään). Toinen kokkolalainen yritys ehdotti rahoitusosion päivitystä ajantasaisemmiksi ja siirtymistä lomakemuodosta sovelluspohjaiseen toteutukseen, mikä oli jo tunnistettu sisäisesti kehityskohteeksi. Yrityksiltä saatiin lisäksi palautetta mm. termien avaamiseen, mobiilikäyttöliittymään ja visuaaliseen ilmeeseen liittyen. Saatujen palautteiden edellyttämiä muutoksia toteutettiin hankkeen aikana, ja tätä kautta voidaan todeta, että palaute oli hyödyllistä ja paransi mallin ja sen pohjalta rakennetun www-ratkaisun toimivuutta ja käytettävyyttä sekä sisällöllistä validiutta. Kokonaisuutena yrityspalautteita voisi kuvailla rohkaiseviksi, jota heijastelee esimerkiksi seuraavat kommentit:

"Hienot ja kattavat sivustot olette tehneet, että näistä on varmasti paljon hyötyä sekä uutta liiketoimintaa aloittaville kuin myös jo pidempään yritystoimintaa pyörittäneille"

"Aihe on hyödyllinen. Todennäköisesti itsekkin tulen tätä ihan oikeasti käyttämään."

Kohderyhmäorganisaatioiden edustajat, erityisesti ohjausryhmässä (mm. Centria, KOSEK, ja Livion Oy), antoivat palautetta hankkeen tavoitteiden toteutumisesta kokouksissa. He arvioivat, että tavoitteet, kuten

PoC:n jälkeisten osa-alueiden kartoitus, pilotointi ja MVP-versio, edistyivät hankesuunnitelman mukaisesti. Palaute korosti toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta, kuten verkkotyökalun (hattu.cinetcampus.fi) saavutettavuutta ja iteratiivista kehitystä palautteen perusteella. Ulkoisissa esittelyissä Aamukaffi-tilaisuuksissa sidosryhmät ilmaisivat kiinnostusta ja positiivista vastaanottoa.

Miten kohderyhmä koki hankkeen?

Tilaisuuksista saadun suullisen palautteen perusteella HATTU-hanke ja etenkin kehitetty www-pohjainen työkalu on koettu varsin hyödyllisenä. Samanlaista palautetta on saatu myös ohjausryhmältä ja yhteiskehittämiseen osallistuneilta yrityksiltä. Toimintamallin ideaa on pidetty laajasti erittäin ajankohtaisena ja relevanttina alueen digitaalisten innovaatioiden kehittämisen näkökulmasta. Haasteet liittyen TKI-tulosten kaupallistamiseen ovat monille tuttuja. Yleisesti voidaan todeta, että saatu palaute korosti mallin potentiaalia parantaa TKI-hankkeiden tuotoksia, mutta sisälsi myös rakentavia kehitysehdotuksia, jotka otettiin huomioon iteratiivisessa kehityksessä.

Palautetta kerättiin myös toteuttajan omien tekemien katselmointien avulla. TKI-toimijat testasivat kehitettyä www-pohjaista mallin implementaatiota ja antoivat siitä palautteen. Tässä sisäisessä testauksessa havaittiin tarve jäsentää kohtia selkeämmin, minkä seurauksena esimerkiksi "Suojaus ja Sääntely" -osio uudistettiin.

Yritysten edustajilta tuli konkreettisia huomioita, kuten johtavalta kokkolalaiselta yritykseltä palaute navigaation parantamisesta ja selkeydestä (esim. mitkä kohdat on jo täytetty ja mihin seuraavaksi siirrytään). Toinen kokkolalainen yritys ehdotti rahoitusosion päivitystä ajantasaisemmiksi ja siirtymistä lomakemuodosta sovelluspohjaiseen toteutukseen, mikä oli jo tunnistettu sisäisesti kehityskohteeksi. Yrityksiltä saatiin lisäksi palautetta mm. termien avaamiseen, mobiilikäyttöliittymään ja visuaaliseen ilmeeseen liittyen. Saatujen palautteiden edellyttämiä muutoksia toteutettiin hankkeen aikana, ja tätä kautta voidaan todeta, että palaute oli hyödyllistä ja paransi mallin ja sen pohjalta rakennetun www-ratkaisun toimivuutta ja käytettävyyttä sekä sisällöllistä validiutta. Kokonaisuutena yrityspalautteita voisi kuvailla rohkaiseviksi, jota heijastelee esimerkiksi seuraavat kommentit:

”Hienot ja kattavat sivustot olette tehneet, että näistä on varmasti paljon hyötyä sekä uutta liiketoimintaa aloittaville kuin myös jo pidempään yritystoimintaa pyörittäneille”

”Aihe on hyödyllinen. Todennäköisesti itsekkin tulen tätä ihan oikeasti käyttämään.”

Kohderyhmäorganisaatioiden edustajat, erityisesti ohjausryhmässä (mm. Centria, KOSEK, ja Livion Oy), antoivat palautetta hankkeen tavoitteiden toteutumisesta kokouksissa. He arvioivat, että tavoitteet, kuten PoC:n jälkeisten osa-alueiden kartoitus, pilotointi ja MVP-versio, edistyivät hankesuunnitelman mukaisesti. Palaute korosti toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta, kuten verkkotyökalun (hattu.cinetcampus.fi) saavutettavuutta ja iteratiivista kehitystä palautteen perusteella. Ulkoisissa esittelyissä Aamukaffi-tilaisuuksissa sidosryhmät ilmaisivat kiinnostusta ja positiivista vastaanottoa.

Muuttuiko hankkeen aiottu maantieteellinen alue?

Hankkeen aiottu maantieteellinen alue ei muuttunut. Alun perin hankesuunnitelmassa toteutusalueeksi määriteltiin Keski-Pohjanmaa, ja tämä alue pysyi muuttumattomana koko hankkeen keston ajan (1.9.2023–31.12.2025). Vaikka mukaan otettiin Pietarsaassa toimiva startup-yritys Enviro Tech antamaan palautetta toimintamallin kehitysversiosta, tämä ei laajentanut hankkeen maantieteellistä toteutusaluetta Keski-Pohjanmaan ulkopuolelle. Muut osallistuvat tahot olivat Keski-Pohjanmaalta ja markkinointi ja viestintä kohdistui alueelle ja suurin osa tilaisuuksien osallistujista oli myös alueen toimijoiden edustajia.

Miten hanke vastasi hankesuunnitelmassa esitettyyn tarpeeseen?

Hankkeen lähtökohtana oli vuosikymmenten hankekokemusten havainto, että digitaaliset TKI-hankeet usein pysähtyvät Proof-of-Concept (PoC) -tasolle. Hankeissa löydetään hyviä ratkaisuja, mutta kaupallistaminen ja jatkojalostaminen hankkeen puitteissa jää helposti vaillinaiseksi. Tämä tarve oli havaittu niin toteuttajan oman TKI-hanketoiminnan yhteydessä, kuin rahoittajien kanssa käydyissä keskusteluissakin. Jos asiaan löydetäisiin ratkaisuja, edistäisi se alueen taloudellista kehitystä ja loisi uusia innovaatioita ja työpaikkoja.

Ratkaisuksi tähän päätettiin JTF-rahoituksella kehittää toimintamalli, joka tukee PoC-tuotteiden viemistä kaupallistamiseen ja jatkojalostukseen, hyödyttäen erityisesti alueen yrityksiä ja oppilaitoksia. Idea ratkaisuksi perustui ajatusmalliin, että kartoitetaan kaupallistamisen/tuotteistamisen osa-alueita, joita voidaan jatkossa soveltuvin ottaa huomioon jo TKI-hankkeiden aikana kehitettyjen PoC-ratkaisujen yhteydessä. Näin voidaan kaventaa kuilua TKI-hankkeiden ratkaisujen ja kaupallisen tuotteen välillä.

HATTU-hanke vastasi hankesuunnitelmassa esitettyyn tarpeeseen erinomaisesti. Hanke oli hyvä ratkaisu, koska se tarjosi systemaattisen lähestymistavan ongelmaan viiden työpaketin (TP1–TP5) kautta: kartoitus, prototyyppin kehitys, pilotointi, viimeistely ja tiedotus. Kartoitus (TP1) tunnisti keskeiset post-PoC-osa-alueet (esim. rahoitus, markkinointi), ja pilotointi, ja niiden pohjalta muodostettiin toimintamalli keskeisistä kaupallistamisen osa-alueista. Mallia testattiin olemassa olevilla PoC-ratkaisuilla (TP3) ja näin saatiin iteratiivinen kehitysprosessi. Toimintamalli viimeisteltiin MVP-tasolle (TP4) ja konkretisoitiin tuotteistamista edistäväksi/helpottavaksi www-pohjaiseksi julkiseksi HATTU-työkaluksi, joka on löydettävissä osoitteesta hattu.cinetcampus.fi. Työkalua rikastettiin vielä jatkoajan aikana tekoälyratkaisuilla edistäen näin työkalun käytettävyyttä. Tiedotustoimet (TP5), kuten AamuKaffIT-tapahtumat ja esittelyvideot, vahvistivat näkyvyyttä ja sidosryhmäyhteistyötä.

Hankkeen onnistuminen näkyi konkreettisessa tuloksessa: mallin hyödyntäminen on kirjoitettu sisään useisiin tuleviin hankkeisiin. Näin malli auttaa näissä hankkeissa syntyvien PoC-ratkaisujen kaupallistamisen edistämistä jo näiden uusien hankkeiden toiminnan aikana vieden kehitettyjä ratkaisuja ainakin askeleen lähemmäksi kaupallistettavuutta. Havaittuja kaupallistamisen osa-alueita ja kehitettyä työkalua on integroitu myös hanketoteuttajan koulutuksen yhteyteen. Opiskelijat tarkastelevat projektioipintojensa yhteydessä kehittämiensä ratkaisujen kaupallistettavuusedellytyksiä ja voivat tässä yhteydessä hyödyntää kehitettyä työkalua.

Saavutettu informaatio kaupallistamisen osa-alueista on yleistettävissä käytännössä kaikkeen TKI-toimintaan. Toiveissa onkin, että julkista työkalua ja raportteja hyödyntävät niin TKI-toiminnassaan, kuin tulevien Tki-ammattilaisten ja yrittäjien koulutuksessa myös muut kuin toteuttajaorganisaatio.

Toteutuksen aikana ilmeni uusia tarpeita, jotka liittyivät tekoälyn nopeaan kehitykseen. Hankkeen aikana (2023–2025) esitettiin selkeitä ideoita tekoälyn hyödyntämisestä toimintamallin parantamisessa, kuten automaattisten analyysien ja ohjeiden tarjoamisessa. Tämä johti päätökseen hakea lisää aikaa tekoälyosion toteuttamiseen. Tekoälylisäys vahvisti kehitetyn sovelluksen relevanssia ja hyödynnettävyyttä entisestään.

Tarkasteltaessa hankkeen onnistumista kriittisestä näkökulmasta, voidaan todeta, että hankkeen tiedottamista olisi voitu tehdä enemmän valtakunnallisesti. Tämä oli mahdollistanut TKI-toimijoiden osallistamisen nykyistä vahvemmin tulosten kehittämiseen. Hankkeen tulokset ovat yleistettävissä käytännössä kaikkeen TKI-toimintaan, erityisesti digitalisaation alalla, joten hyödynnettävyys on laajaa. Tehokkaampi valtakunnallinen TKI-organisaatioiden osallistaminen olisi paitsi tuonut lisäarvoa kehitystyölle, myös lisännyt hankkeen vaikuttavuutta kansallisella tasolla.

Miten hankesuunnitelmassa esitetyt laadulliset tavoitteet toteutuivat?

HATTU – Hankkeesta Tuotteeksi -hankkeen laadulliset tavoitteet määriteltiin hankesuunnitelmassa seuraavasti:

- 1) Kartoittaa hankkeiden Proof-of-Concept (PoC) -vaiheen jälkeiset osa-alueet, jotka ovat merkityksellisiä kaupallistamisessa ja jatkojalostuksessa
- 2) Pilotoida kehitetty toimintamalli 1–2 PoC-tuotteella
- 3) Hienosäätää toimintamalli piloteista saatavan palautteen perusteella
- 4) Sisällyttää toimintamalli tuleviin toteuttajan hankkeisiin.

Näitä tavoitteita arvioitaessa voidaan todeta, että hanke onnistui erittäin hyvin.

1) Kartoitus toteutettiin kattavasti, tunnistuen keskeiset osa-alueet (esim. rahoitus, markkinointi, immateriaalioikeudet). Voidaan todeta, että selvitys joiltain osin jopa ylitti alkuperäisen tavoitteen kattavuudella, sillä se perustui laajaan asiantuntija- ja tietopohjaan ja aktiivisen tiedonhakuun ja kartoitukseen.

2) Pilotointiin liittyvä tavoite saavutettiin odotetusti, sillä toimintamallia testattiin 2 toteuttajan aiemmissa hankkeissa syntyneellä PoC-tuotteella.

3) Toimintamallin hienosäätö tuotti MVP-version, jota tehosti tekoälyintegraatio jatkoajalla (31.12.2025), mikä oli odotettua suurempi kehitysskaskel. Hienosäätöä edisti yrityksiltä ja ohjausryhmältä, sekä TKI-toimijoilta saatu arvokas ja monipuolinen palaute liittyen PoC-vaiheen jälkeisiin osa-alueisiin, toimintamalliin ja sen implementaatioon (HATTU-sovellus). Vaikka yritysten osallistamisessa jäätettiin yhden yrityksen verran tavoitteesta, voidaan tämän tavoitteen kokonaisuudessa täyttyneen jopa tavoitteet ylittävästi.

4) Toimintamallin sisällyttäminen tuleviin hankkeisiin on alkanut hankkeen aikana. Uusia hankkeita ei ole vielä käynnistynyt, mutta kaupallistettavuuden tarkastelu on kirjoitettu sisään useisiin toteuttajan jättämiin

hankehakemuksiin ja näin tullaan toimimaan jatkossakin. Uusien hankkeiden käynnistyessä, HATTU-hankkeen tuloksia hyödynnetään hankkeissa syntyvien TKI-tuotosten kaupallistettavuuden tarkastelussa. Näin pystytään jatkossa jo TKI-hankkeen aikana pienentämään kuilua hanketuloksen ja kaupallisen tuotteen välillä.

Luokittelu hankkeen laadullisten tavoitteiden saavuttamisen mukaan asettuu välille ”Tavoitteet saavutettiin” ja ”Tavoitteet ylitettiin”. Hankesuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutettiin, mutta tekoälyosion integrointi kallistaa luokituksen kohti ”ylitettiin”-kategoriaa. Näin ollen kokonaisarvio on, että tavoitteet ylitettiin niukasti, kiitos innovatiivisten lisäkehitysten ja laajentuneen toiminnan.

Minkä muutoksen hanke on tuonut hankesuunnitelmassa kuvattuun lähtötilaan?

HATTU – Hankkeesta Tuotteeksi -hanke on tuonut merkittävän muutoksen hankesuunnitelmassa kuvattuun lähtötilaan, joka perustui TKI-toiminnan haasteeseen, jossa digitaaliset hankkeet usein pysähtyivät Proof-of-Concept (PoC) -tasolle, estäen kaupallistamista ja alueen taloudellista kehitystä. Hankesuunnitelmassa tunnistettiin tarve kehittää avoin toimintamalli, joka tukee PoC-tuotteiden viemistä eteenpäin kaupallistamiseen ja jatkojalostukseen kaventaen kuilua TKI-tuotosten ja kaupallisen tuotteen välillä.

Hanke on lisännyt merkittävästi ymmärrystämme kaupallistettavuuden näkökulmasta etenkin TKI-hankkeiden yhteydessä. Tieto siitä, mitä hankkeissa voidaan tehdä, jotta niissä voitaisiin edesauttaa kaupallistamista ja pienentää TKI-tulosten ja kaupallisen tuotteen välistä kuilua on parantanut kykyämme kaupallistaa hankkeiden tuottamia tuotteita ja palveluja. Tulokset näkyvät konkreettisesti siinä, että kaupallistamisen tarkastelu ja mallin hyödyntäminen on jo kirjoitettu sisään toteuttajan jättämiin uusiin hankehakemuksiin ja se tullaan ottamaan näin ollen käyttöön useissa tulevilla hankkeilla.

Hankkeen tuloksena kehitetty toimintamalli on testattu, iteratiivisesti jatkokehitetty ja julkaistu osoitteessa hattu.cinetcampus.fi. Hankkeen tulokset ovat julkisia ja avoimesti saatavilla, joten ne tarjoavat myös muille TKI-toimijoille tietämystä ja työkaluja hanketulosten kaupallistamisen tarkasteluun. Toteuttajan toiveissa on, että myös muut TKI-toimijat hyödyntävät saavutettua tietoa.

Kehitetyt ratkaisut tarjoavat kaupallistettavuuteen liittyvää tietoa ja työkalun myös yritysten käyttöön. Yrityksiltä saatiinkin paljon positiivista palautetta jo hankkeen aikana.

Yhteenvetona voidaan hyvin todeta, että tuloksillaan hanke vahvistaa alueen TKI-toimintaa, luoden edellytyksiä uusille työpaikoille ja innovaatioille vahvistaen omalta osaltaan Keski-Pohjanmaan asemaa innovaatioalueena.

Lisäksi maininnan arvoista on, että bonuksena hankkeen jatkoajalla tehdyn tekoälyyn liittyvän työn ansiosta olemme nyt myös paremmin tietoisia siitä, miten tekoälyä voidaan hyödyntää tulevilla projekteilla. Tämä tarve ei sisällynyt hankkeen alkuperäisiin tavoitteisiin, mutta se ilmeni hankkeen aikana tapahtuneet tekoälyn nopean kehityksen takia. Jatkoajalla tekoälyratkaisuja arvioitiin ja integroitiin hankkeen www-työkaluun parantamaan mallin tehokkuutta ja käytettävyyttä.

Päästiinkö toteutuksessa suunnitelmassa esitettyihin määrällisiin tavoitteisiin (indikaattorilukemat)?

Hankkeen määrällisinä tavoitteina olivat:

(NR01) Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut: Tavoite 1 / Toteuma 2. Hankkeessa kehitettiin 1) TKI-tuotosten kaupallistamista tukeva toimintamalli, joka sisältää kaupallistamiseen liittyviä keskeisiä kohtia/työvaiheita ja niihin liittyviä ohjeistuksia/lisätietoja. 2) WWW-pohjaisen työkalun, niin kutsutun HATTU-sovelluksen (<https://hattu.cinetcampus.fi/>), joka toimii käyttöliittymänä edellä mainittuun toimintamalliin.

(RCO07) Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot: Tavoite 2 / Toteuma 2 Toteuttaja itse on tutkimusorganisaatio. Ammattikorkeakoulun edustaja on antanut palautetta kehitetyn työkalun toiminnalle ja toiminut asiantuntijan roolissa ohjausryhmässä ja muissa keskusteluissa liittyen TKI-aihioiden kaupallistamiseen.

(RCO10) Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa: Tavoite 6 / Toteuma 5 Osallistuneiden yritysten kanssa tehtävä yhteistyö on ollut luonteeltaan hankkeen kehittämän toimintamallin yhteiskehittämiseen sekä testaukseen osallistumista. Lisäksi hankkeen toimintaan sekä syntyneen toimintamallin kehitykseen arvokasta ja hyödyllistä palautetta on antanut Kokkolanseudun Kehitys Oy, jonka edustaja on ollut aktiivisesti mukana ohjausryhmätoiminnassa ja jonka kanssa on käyty aiheeseen liittyviä keskusteluja mm. kaupallistamisesta ja ICT-alan yritystoiminnan käynnistämisestä. Kokkolanseudun Kehitys Oy:tä ei ole kuitenkaan laskettu mukaan hankkeen indikaattorilukuihin.

Lisäksi hankkeen toimintamallia ovat projektiopinnoissaan voineet hyödyntää tietojenkäsittelytieteen maisteriopintoja suorittavat työelämässä olevat aikuisopiskelijat, mikä on edistänyt erityisesti hankkeen viestinnällisten tavoitteiden ja tulosten toteutumista jalkauttamalla hankkeen tuloksia yrityskentälle. Yrityksissä työskentelevin opiskelijoiden osallistuminen ei ole kuitenkaan ollut siinä määrin yhteiskehittämiseen osallistumista, että heidän edustamiaan yrityksiä olisi voitu laskea mukaan indikaattorilukuihin.

Muut indikaattorit, kuten NO07 (Turvetuotannosta vapautuneen ennallistetun alueen pinta-ala, 0 ha) ja SL01 (Naisten työllistyminen, 0 kpl), olivat hankesuunnitelman mukaisesti 0, koska fokus oli toimintamallin kehittämisessä eikä suoranaيسessa työllistämässä tai ennallistamisessa.

Merkittäviä eroja indikaattoreiden välillä ei ilmennyt, sillä tavoitteet olivat realistisia ja vastasivat hankkeen luonnetta.

Miten hankesuunnitelmassa esitetyt, yleisesti hyödynnettävät tulokset ja vaikutukset toteutuivat?

Hankesuunnitelman mukaan hankkeen keskeisin yleisesti hyödynnettävä tulos on toimintamalli hankkeissa syntyvien tuotoksien kaupallistamiseksi. Tämä tavoitteen mukainen tulos toteutui erittäin hyvin. Osoitteesta hattu.cinetcampus.fi julkisesti käytössä oleva toimintamallin teknologinen implementaatio luotiin, testattiin ja julkaistiin hankkeen aikana.

Toimintamalli vakiintui jo hankkeen aikana osaksi toteuttajaorganisaation TKI-hankkeita hakemustasolla. Uusia hankkeita ei vielä ole lähtenyt käyntiin, mutta niihin on resursoitu kaupallistettavuuden tarkasteluosioita ja niissä tullaan hyödyntämään HATTU-hankkeen tuloksia.

Hankesuunnitelmassa todettiin, että hankkeessa kehitetyt ratkaisut ovat yleistettävissä huomattavasti toteuttajaorganisaatioiden toimintaa laajemmalle ja että tästä syystä tiedotus on tärkeää. Tulosten yleistä hyödynnettävyyttä edistää hankkeen nettisivuille koottu dokumentaatio keskeisistä tuloksista. Hanke tiedotti alueellisesti esimerkiksi uutisten, some-näkyvyyden ja aamukahvitilaisuuksien kautta ja tässä tiedottamisessa voidaan katsoa hankkeen onnistuneet hyvin. Kriittisesti tarkasteltuna laaja yleistettävyys olisi mahdollistanut myös valtakunnallisesti laajemman tiedottamisen.

Yllättäviä tuloksia syntyi hankesuunnitelman ulkopuolella: tekoälyosio, joka kehittyi merkittävästi hankkeen aikana (2023–2025), ei ollut alun perin mukana, kun hanke haettiin alkuvuonna 2023. Tekoälyn integrointi jatkoajalla (31.12.2025) toi odottamattoman lisäarvon kehitetyn ratkaisun sovellettavuudelle ja käytettävyydelle. Tämä lisäsi hankkeen vaikutusta ilman alkuperäisten tavoitteiden vaarantumista.

Miten hanke näkyi julkisuudessa?

Hanke sai näkyvyyttä laajasti Keski-Pohjanmaan alueella ja sitä laajemminkin, erityisesti TKI- ja yrityskentässä. Viestintätoimet levittivät hankkeen tuloksia tehokkaasti kohderyhmille (TKI-organisaatiot, yritykset) ja sidosryhmille. Hankkeen näkyvyys perustuikin aktiiviseen viestintään, joka tuki tulosten levittämistä.

Viestintätoimet ja niiden toteutus:

Tapahtumat: Hanke järjestettiin AamuKaffIT-seminaareja (18.4.2024 ja 26.5.2025), joissa esiteltiin toimintamallia ja kaupallistamisen mahdollisuuksia. Nämä tapahtumat markkinoitiin laajasti (esim. <https://www.chydenius.fi/fi/tulevat-tapahtumat>, <https://tapahtumat.kokkola.fi> ja <https://www.tapahtumienkeskipohjanmaa.fi/>). Tilaisuuksien materiaalit ovat saatavilla verkossa hankkeen www-sivulla (<https://cinetcampus.fi/hankkeet/hattu/>). Tilaisuuksista myös uutisoitiin jälkimarkkinointina (esim. <https://cinetcampus.fi/ajankohtaista/uutiset/aamukaffit-konseptista-kaupalliseksi-tuotteeksi-kerasi-kuulijoita/>)

Verkkoviestintä: Hankkeen verkkotyökalu (hattu.cinetcampus.fi) toimi keskeisenä julkaisualustana. Tuloksia jaettiin cinetcampus.fi-sivustolla, jossa oli hankkeen omat www-sivut osoitteessa (<https://cinetcampus.fi/hankkeet/hattu/>) Sivustolla julkaistiin useita uutisia hankkeesta (esim. <https://cinetcampus.fi/uutiset/hattu-sovellus-auttaa-viemaan-ideasi-kaupalliseksi-tuotteeksi/>). Myös hankkeen dokumentaatio on kerätty sivustolle.

Videoviestintä: Hankkeesta julkaistiin esittelyvideo, joka löytyy hankkeen etusivulta osoitteesta: <https://cinetcampus.fi/uutiset/hankkeesta-tuotteeksi-hankkeen-esittelyvideo-julkaistu/> Lisäksi julkaistiin HATTU-sovelluksen ohjevideo: <https://youtu.be/L94usa8dN48> Sosiaaliset mediat: Viestintää tehostettiin yliopistokeskuksen somekanavissa, kuten Facebook- ja Instagram-mainoksilla (esim. 5.5.2025), jotka lisäsivät hankkeen tunnettavuutta ja tapahtumien osallistumista.

Muut: Hankkeesta uutisoitiin informaatioteknologian yksikön uutiskirjeessä: <https://jyu.mail-eur.net/a/s/59625281-36225f7e42c75cd59cb9ea9ccf6d3bcd/2326932>